

18.9.2022, Telecí

Ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého.

POZDRAV Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho i Pána Ježíše Krista.

INTROIT Nestaví-li dům Hospodin, nadarmo se namáhají stavitelé. Nestřeží-li město Hospodin, nadarmo bdí strážný. Nadarmo časně vstáváte, dlouho vysedáváte a jíte chléb trápení, zatímco Bůh dopřává svému milému spánek. (Ž 127,1-2) Haleluja!

PÍSEŇ 638 Díky,

VSTUPNÍ MODLITBA

Pane, před tebou není nic skryto. Znáš naše bdění i náš spánek. Znáš také naše sny. Víš, po čem toužíme, co bychom přáli sobě a svým blízkým. Ty také rozumíš tomu, o čem jsme už přestali snít. Záměry a předsevzetí, které jsme vzdali. Marné plány, které jsme nedokázali naplnit. A také víš, co nás děsí. Z čeho máme strach, že by mohlo přijít, ochromit naše životy a rozbít naši lásku.

Se svým neklidným, ale i zasněným srdcem přicházíme dnes za tebou. Všechno, co si v něm neseme, tobě odevzdáváme. Prosíme, promluv dnes i k nám prostřednictvím biblického poselství. Vlej Ducha do dávných příběhů, aby se dotkly našich osobních příběhů. Ujistí nás, že jsi při nás, ať kráčíme jakoukoliv cestou. Amen

1. ČTENÍ Mt 18, 10-14

PÍSEŇ 384 Pomoz mi,

OHLÁŠKY

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Bože, prosíme, posiluj naši paměť, ať si připomínáme tvá zaslíbení. Ať jdeme světem s jistotou, že jsi při nás – svou ochranou, svým vedením, svým soucitím.

Ved' naše kroky do společenství svého lidu. Pomoz nám vytvářet ve světě tvůj dům, církev, ve které se tvá svatá slova čtou, vykládají a přijímají do života.

Věříme, že cesta víry a následování Krista je tou nejlepší možností. Jasně světlo tvé pravdy rozsviť před lidmi hledajícími, zklamanými, pochybujícími.

Přimlouváme se za nemocné. Podle své vůle jim dávej zdraví. Bud' útechou trpícím a umírajícím. Bud' společníkem osamělých.

Opatruj naše blízké. Prosíme, naplň naše prosby a pomoz nám, abychom je v rámci svých možností sami naplňovali.

Jako Boží děti modleme se společně: Otče náš... Amen

POSLÁNÍ Přicházejte tedy k Pánu, kameni živému, jenž od lidí byl zavržen, ale před Bohem je ,vyvolený a vzácný'. I vy buďte živými kameny, z nichž se staví duchovní dům, abyste byli svatým kněžstvem a přinášeli duchovní oběti, milé Bohu pro Ježíše Krista. (1Pt 2,4-6)

POŽEHNÁNÍ Hospodin ať ti žehná. Ať naplní tvé nohy silou a tvé ruce citlivostí. Ať naplní tvé uši hudbou a tvé oči smíchem. Ať naplní tvá ústa jásotem a tvé srdce radostí. Tak ať ti požehná Bůh Otec kvůli svému milému Synu svým svatým Duchem. Amen

PÍSEŇ 485 Král věčný,

2. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ)

Gn 28, 10-19

Jákob vyšel z Beer-šeby a šel do Cháranu. Dorazil na jedno místo a přenocoval tam, neboť slunce již zapadlo. Vzal jeden z kamenů, které na tom místě byly, postavil jej v hlavách a na tom místě ulehl. Měl sen: Hle, na zemi stojí žebřík, jehož vrchol dosahuje k nebesům, a po něm vystupují a sestupují poslové Boží. Nad ním stojí Hospodin a praví: „Já jsem Hospodin, Bůh tvého otce Abrahama a Bůh Izákův. Zemi, na níž ležíš, dám tobě a tvému potomstvu. Tvého potomstva bude jako prachu země. Rozmůžeš se na západ i na východ, na sever i na jih. V tobě a ve tvém potomku dojdou požehnání všechny čeledi země. Hle, já jsem s tebou. Budu tě střežit všude, kam půjdeš, a zase tě přivedu do této země. Nikdy tě neopustím, ale učiním, co jsem ti slíbil.“

Tu procítl Jákob ze spánku a zvolal: „Jistě je na tomto místě Hospodin, a já jsem to nevěděl!“ Báł se a řekl: „Jakou bázeň vzbuzuje toto místo! Není to nic jiného než dům Boží, je to brána nebeská.“ Za časného jitra vzal Jákob kámen, který měl v hlavách, a postavil jej jako posvátný sloup; svrchu jej polil olejem. Tomu místu dal jméno Bét-el (to je Dům Boží). Původně se to město jmenovalo Lúz.

Určitě se vám už někdy přihodilo, že se ráno probudíte a snažíte se rozpomenout, co se vám právě zdálo. Dost často se vám vůbec nepodaří uniklou vzpomínku přivolat. Třebaže ještě před chvilkou ve vaší spící mysli probíhal živý sen, vy si ani při nejlepší vůli nedokážete vybavit, co se v něm odehrávalo. Mnohdy z toho snu zůstane jenom pocit či dojem. Radost, strach, nejistota. Dojem dobrý nebo špatný, podle toho, jaký ten sen byl. Už odešel, zmizel, ale ještě zcela nevyprchal.

Sestry a bratři, dnes k nám z bible promlouvá Jákobův sen. Je to jeden z mnoha snů, zmiňovaných v Písmu svatém. A jako po každém probuzení, ani zde nemůžeme určitě říci, zdali se nám líčí sen celý. Spíše se dovídáme jeho hlavní poselství. Co ze snu přetrvalo, co je přenosné do bdělého stavu. Základní poselství, s nímž probuzený Jákob půjde dál.

Jákob. Pro nás jen cizokrajné, starobylé jméno. Jenže ona to v hebrejštině byla skoro nadávka. Lstivec, Úskočný. Všechno tohle se ozývalo v Jákobově jménu. Nikoliv náhodou. Jákob prokázal, že se podle lsti nejmenuje nadarmo. Před časem napálil svého bratra Ezaua a podsunul mu lákavý pokrm. Lehkověrný bratříček mu skočil na špek (tedy vlastně na čocku) a vyměnil za ni své prvorozenství. V touze po pořádném žvanci se vzdal svého výsadního a zodpovědného postavení nejstaršího syna. A pak ten lstivý Jákob oklamal i svého otce, když se oděn do kožešiny vydával za chlupatého sourozence. Pak už nebyl problém ze slepého otce vymámit požehnání. A Ezau zuří, rozhodnut vypečeného bratra zabít. Proto Jákob utíká. Co je mu platné, že získal nárok na požehnání. Nyní je z něj uprchlík. Uprchlík Jákob si na sklonku dne ustele kdesi na mezi. Pod hlavu si dá kámen. Kámen místo polštáře, divná představa. Možná jenom u hlavy coby jednoduchá ochrana, každopádně: pohodlný spánek vypadá jinak. Ale Jákob přesto spí a zdají se mu sny.

Jak jen může v takovou vypjatou chvíli klidně spát? Copak by neměla být jeho noc bezesná, plná děsivých příznaků a přerývaného klimbání? Jákob usíná sice nenáviděn bratrem, zato milován Hospodinem. Proč milován, kvůli čemu a zač milován, se neptejte. To nelze vysvětlit, lze se stále jen udiveně ptát, proč nás vlastně Hospodin stále miluje.

Jákob spí a zdá se mu sen. Hle, na zemi stojí žebřík, jehož vrchol dosahuje k nebesům, a po něm vystupují a sestupují poslové Boží. Žebřík mezi nebem a zemí. Z bible známe i jiný pokus propojit pozemské s nebeským. V městě zvaném Babel neboli Babylon lidé stavěli mohutnou věž, točitou rampu, po níž chtěli vystoupat až do božských výšin. Sami víte, jak špatně to tenkrát dopadlo. Jako poslední obraz, který si Jákob má odnést z rodné země, se mu ukazuje žebřík. Tuto vizi si má nést v sobě dál, tohle přesvědčení, tenhle dobrý výsledek rodičovské výchovy. Bůh a člověk si nejsou lhostejní. Nebe a země si nejsou lhostejné, jsou propojeny. Ale jinak než ve velkolepých, a přitom pošetilých lidských plánech. Přístup člověka k Bohu se nebuduje jako věž zespoda, to končí zmatkem. Naopak, je to jako když z paluby lodi hodí žebřík těm, kdo jsou dole. Je jisté, že ten žebřík dosáhne až nahoru. A v Jákobově snu to není člověk, kdo se sám svou silou vyšplhá až k Bohu. Hle, na zemi stojí žebřík, jehož vrchol dosahuje k nebesům, a po něm vystupují a sestupují poslové

Boží. Mezi člověkem a Bohem probíhá výměna. Spojení funguje. Ale člověk přitom zůstává na zemi, nepotřebuje se drápat vzhůru. Pomoc od Boha nás zastihuje už tam, kde jsme. Je to použitelná komunikace.

Někteří pečliví vykladači podotýkají: Pozor, sledujte, kudy a jak se poslové pohybují. Napřed je psáno, že vystupují, teprve pak, že sestupují. Nikoliv, že by napřed slezli dolů, obhlídli situaci a pak se vrátili nahoru do bezpečí. Oni už dole jsou, jsou to lidé mezi lidmi, kteří na životních cestách laskavým Božím přístupem doprovázejí druhé, obzvláště ty ohrožené. Zde, na hranici země, před vstupem do ciziny, jako by se u Jákoba měnila stráž. Dosavadní poslové Božího milosrdenství odcházejí a místo nich přicházejí noví. Jákob smí do dalších dnů kráčet s jistotou. „Až dosud jsem měl při sobě lidi, kteří mi dokazovali Boží náklonnost. Nyní sice mizí, ale přijdou další. I nadále budu mít pomocníky, prostředníky Boží péče, opravdové posly Boží, anděly.“

Jákobův výjev s žebříkem však pokračuje. Nad ním stojí Hospodin a praví: „Já jsem Hospodin, Bůh tvého otce Abrahama a Bůh Izákův. Zemi, na níž ležíš, dám tobě a tvému potomstvu. Tvého potomstva bude jako prachu země. Rozmůžeš se... V tobě a v tvém potomstvu dojdou požehnání všechny čeledi země. Hle, já jsem s tebou. Budu tě střežit všude, kam půjdeš, a zase tě přivedu do této země. Nikdy tě

neopustím, ale učiním, co jsem slíbil.“ Slyšíme zde velikou Boží přísahu. Hospodin se Jákobovi zavazuje, že s ním bude na všech jeho životních cestách. Hle, já jsem s tebou. Budu tě střežit. Právě tato slova potřeboval Jákob slyšet. Nebude v cizí zemi ztracen, bude s ním jeho Bůh. A jednoho dne se vrátí domů. Bůh je věrný, neopustí své milované, a dokonce skrze ně bude mít prospěch i jejich okolí. Třebaže jsou to nespolehliví bídáci. V tobě a v tvém potomstvu dojdou požehnání všechny čeledi země.

Za časného jitra vzal Jákob kámen a postavil jej jako posvátný sloup; svrchu jej polil olejem. Tomu místu dal jméno Bét-el, to je Dům Boží. Velice snadno se nám sny vytratí z mysli. Vždyť kdo si ještě při snídani vzpomene, co se mu po probuzení honilo hlavou? Jákob nechce o svůj sen přijít. Za rozbřesku staví pomník. Materiál měl po ruce – hned u hlavy. Od nynějška ať kámen připomíná, co Bůh slíbil. „Budu s tebou, ochráním tě, přivedu tě domů.“ No a ovšem ještě ono jméno. Bét-el. Dům Boží. Žádný skvostný chrám, prostě jenom vztyčený, omaštěný kámen. A přeci nese jméno Bét-el. Dům Boží. Připomínka dobrého Boha na obyčejném místě. Takhle si staví dům Hospodin. Marně se namáhají stavitelé; pokud si nepřipomínají Boží slova, dům Boží nikdy nevybudují. Kde se připomíná jeho slovo, kde lidé věří jeho zaslíbením, tam přebývá Bůh.